

Februar - Sandvika stasjon

I anledning tiårsjubileet for Sandvika som by vil Månedens kulturminner 2013 fokusere på kulturminner i Bærums hovedstad. Noen kulturminner i Sandvika har vært presentert i "Månedens kulturminne" tidligere, og kan søkes opp i kommunens nettsider.

Sandvikas første stasjonsbygning sto ferdig i 1873, året etter at Drammensbanen åpnet. Stasjonen var én av elleve mellomstasjoner på strekningen mellom Christiania og Drammen, og er den eneste som er bevart. Stasjonsbygningen er tegnet av stadskonduktør Georg Bull. Han var arkitekt i Statsbanenes Arkitektkontor fra 1865-87, og står også bak monumentalbygg som Vest- og Østbanestasjonene fra henholdsvis 1872 og 1878-82.

I jernbaneutbyggingen la Georg Bull vekt på at den enkelte banestrekning skulle ha et enhetlig preg. Alle mellomstasjonene på Drammensbanen var i tre og i sveitserstil. I tillegg til stasjonsbygningen hadde Sandvika også en godsbygning og et venteskur med sveitserstilsdekor. Jernbanearkitekturen har inspirert til sveitserstilens utbredelse ut over hele landet. I Sandvika er Løkkeåsen og Sandviksåsen eksempler på dette.

Før åpningen av Drammensbanen var meningene delte om hvor eventuelle stasjoner skulle lokaliseres. Jernbaneutbyggingen endret kommunikasjonsbetingelsene på en måte som ble avgjørende for nærings- og tettstedsutviklingen i landet vårt. I Sandvika bidro jernbanen til at den lille "sørlandsbyen" utviklet seg til et industristed.

Da Drammensbanen ble utvidet fra smalsporet til bredsporet i 1917 måtte den gamle stasjonsbygningen og godshuset flyttes flere meter. Flyttingen

foregikk ved å skyve bygningene på skinner. I 1919 ble det tatt i bruk en ny stasjonsbygning. Det var en murbygning i nordisk nybarokk med bratt saltak tegnet av Ragnvald Utne ved NSBs arkitektkontor. Med stor motstand fra lokalbefolkningen ble denne revet i 1993. Arkitekt Bjarne F. Baastads stillverkshus fra 1923 i bro over jernbanen er bevart. Dagens stasjonsanlegg ble tatt i bruk i 1994, og er tegnet av Arne Henriksen, som fikk den prestisjetunge Brunel Award for løsningen. Da "Skattens hus" fra 2006 skulle bygges måtte godshuset fra 1873 vike for utviklingen.

Kilder:

ABLEksikon.no

SEFRAK-registeret

Wikipedia.no

Entra.no

Liv Frøysaa Moe